

Plan mot kränkande behandling och diskriminering.

Lust att lära - möjlighet att lyckas.

Verksamhetsformer som omfattas av planen:
förskolan

Lsåret 2022/23

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Avdelningarna Måsen och Småtärnan

Ansvariga för planen

Gabriella Alfredsson, rektor

Vår vision

Vi vill att alla barn på Orust Montessori ska känna sig trygga och trivas. Ingen ska behöva utsättas för någon form av kränkande behandling. Både barn och personal ska arbeta i en miljö som ger dem *lust att lära och möjlighet att lyckas.*

Planen gäller från

2022-11-01

Planen gäller till

2023-10-31

Läsår

2022/23

Barnens delaktighet

Barnens åsikter, berättelser och handlingar tas på allvar i samtal och observationer och är grunden till de mål som formuleras i planen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldrarna bjuds in att ge respons på utvecklingssamtal, föräldrautbildning och föräldramöten.

Personalens delaktighet

På gemensamma möten kartlägger vi (*exempelvis med hjälp av Husmodellen*) och vi diskuterar vilka behov av insatser, mål och fortbildning som vi ska fokusera på. Flera gånger varje termin går vi igenom verksamhetsplanen (*där likabehandlingsplanen samt plan mot kränkande behandling alltid ingår*).

Förankring av planen

Den nya planen ska infogas i verksamhetsplanen och finnas på avdelningarna. Vi ska också gå igenom den på personalmötet där all personal är med, samt på minst ett av årets föräldramöten. Planen ska ligga på hemsidan.

Utvärdering

Vi utvärderar våra mål vid vårterminens slut och formulerar nya mål i början av höstterminen. Vi gör en analys av nuläget och ser över våra förebyggande åtgärder. Planen kan förändras under året t.ex. om det dyker upp områden som måste förbättras. I verksamhetsplanen finns Likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling med, detta innebär att avdelningarnas egna mål utvärderas ett par gånger per läsår. Vi använder NÖHRA för att utveckla vår plan för kränkande behandling.

Delaktiga i utvärderingen av föregående års plan

Alla pedagoger som arbetade på Småtärnan och Måsen

Resultatet av utvärderingen av föregående års plan 21-22

Vi på Måsen tycker att Likabehandlingsplanen fungerat bra under läsåret. Målen är tagna från Lpfö 18 men vi har även verksamhetens vision med som underrubrik. Det vi kan bli bättre på är att oftare läsa igenom målen och aktiviteterna runt dem.

Vi tycker fortfarande att "Huset" är bra att ha som en aktuellt dokument för att se var det finns för områden där kränkning kan ske.

Årets plan ska utvärderas

Planen ska kontinuerligt utvärderas men en skriftlig utvärdering ska göras i slutet av varje termin.

1. Till dig som barn

På Orust Montessori vill vi att du ska må bra och känna dig trygg i skolan och på förskolan. Om du upplever att något inte känns bra, prata med dina föräldrar och med oss på skolan så att vi kan hjälpa dig. Du kan även komma till oss på skolan om du är orolig för någon annan elev. Du kan prata med den pedagog eller skolpersonal som det känns bäst med. Vi förväntar oss att du visar andra omsorg och respekt och att du följer ordningsreglerna. Vi önskar att du aktivt säger stopp när du ser någon blir illa behandlad, kränkt eller retad.

Vad du kan göra om du eller en kamrat blir utsatt för diskriminering, trakasseri, annan kränkande behandling eller mobbning

- Berätta för någon vuxen på förskolan eller hemma
- Följ med kamraten till någon vuxen och berätta hur det är
- Reagera på orättvisor som kamraten blir utsatt för och berätta för en vuxen

2. Till dig som vårdnadshavare

Barn berättar inte alltid om det som händer på skolan eller om kränkningar som de själva eller andra utsätts för. De tror att de då kan bli anklagade för att skvallra. De kan också vara rädda för att det blir värre. **Att berätta är inte att skvallra, det är att hjälpa.** Det är viktigt att du som vårdnadshavare pratar med ditt barn om detta. Vi önskar att du som vårdnadshavare tar kontakt med skolan om du misstänker att ditt eller andras barn är utsatt för någon form av kränkning. Vårt samarbete är viktigt. Skolans personal avslöjar inte varifrån informationen har kommit och utreder skyndsamt. Skolan har rutiner för att hantera kränkande behandling och kommer kontakta hemmet om något särskilt har hänt.

Diskriminering innebär att man blir annorlunda behandlad än andra elever på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion, trosuppfattning, funktionsnedsättning eller ålder.

Kränkande behandling är när någon säger eller gör något som gör att man blir sårad, ledsen eller arg. Det kan vara en kommentar, gester, eller slag. Det är en kränkning oavsett om det sker direkt framför någon eller bakom ryggen, i korridoren, på skolgården eller på internet. Om det händer flera gånger kallas det för mobbing

3. Orust Montessoris vision, målsättning och ställningstagande.

Orust Montessori präglas av lust att lära och möjlighet att lyckas. Här finns lugn, trygghet, samarbete och omtanke. Här känner man sig sedd, respekterad och inspirerad. Här ska alla få utveckla sin drivkraft! Här får vi verktyg för livet.

Vi vill att alla barn på Orust Montessori ska känna sig trygga och trivas. Ingen ska behöva utsättas för någon form av kränkande behandling. Både barn och personal ska arbeta i en miljö som ger dem *lust att lära och möjlighet att lyckas*. Vi vill att alla barn ska kunna samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia.

På Orust Montessori möter vi varandra med glädje och respekt. Elever, personal och föräldrar arbetar tillsammans med att utveckla barnen och ungdomarna till trygga, positiva, nyfikna och empatiska världsmedborgare.

Diskriminering eller kränkande behandling accepteras inte i någon form. All verksamhet på Orust Montessori skall genomsyras av ett jämlikt, solidariskt och demokratiskt förhållningssätt. Arbetsmiljön i skola skall präglas av respekt, trygghet och studiero. Välmående och kunskapsutveckling följer varandra. Varje elev har rätt att gå till skolan med glädje och att känna ett välbefinnande i att få ta del av en social gemenskap och kunskapsinhämtning.

Vi har arbetslagsmöte varje vecka där vi pratar om barn och kan fånga upp situationer i ett tidigt skede. Vi kontakter vårdnadshavare när något barn har varit med om en incident. Tillsammans, arbetar Orust Montessori främjande, förebyggande och förhindrande med målet att göra Orust Montessori fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

4. Ansvarsfördelning

Det är rektors ansvar att:

- se till att personal, barn och vårdnadshavare känner till att alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling är förbjudna på skolan. Planen mot kränkande behandling publiceras på vår hemsida, tas upp på elevråd samt presenteras på föräldramöten.
- se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barn och elevers lika rättigheter, samt att motverka kränkande behandling och diskriminering eller trakasserier utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna.
- årligen upprätta och utvärdera planen mot diskriminering och kränkande behandling.
- om skolan får kännedom om att kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas skyndsamt.
- kontakta huvudman vid kränkande behandling.

Det är arbetslagets ansvar att:

- bemöta barn och kollegor på ett respektfullt sätt.
- gå igenom skolans värdegrund och ordningsregler vid terminsstart.
- följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och vara uppdaterad och ha god kunskap om innehållet samt omsätta den i det vardagliga arbetet.
- i det dagliga mötet med barn och vuxna på skolan reflektera över sitt eget förhållningssätt och för att bidra till en skolmiljö där alla känner sig trygga och respekterade.
- vid utvecklingssamtal och andra samtal med barn ta upp frågan om trivsel.
- arrangera gemensamma aktiviteter som främjar trygghet och gemenskap.
- genomföra gruppdiskussioner kring teman som värdegrund, respekt etc.
- att följa närvaroplanen för att tidigt upptäcka frånvaro
- se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks och att detta dokumenteras enligt gällande föreskrifter.
- bevaka att utredda fall av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering följs upp.

Vi förväntar oss att alla barn:

- bemöter barn och personal på ett respektfullt sätt.
- berättar för pedagoger, rektor eller annan personal om diskriminering eller kränkande behandling som förekommer på förskolan.
- följer förskolans ordningsregler.

Skolans ledning och all personal på Orust Montessori tar avstånd från alla former av trakasserier och kränkande behandling. Alla barn ska känna sig trygga och respekterade på Orust Montessori. Vi vill att alla elever känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar. Vårt förhållningssätt ska vara demokratiskt och solidariskt. Alla barn är allas barn. Alla på Orust Montessori som får kännedom om kränkande behandling har en skyldighet att agera. Du har rätt att inte bli kränkt men du har också en skyldighet att inte kränka någon.

5. Aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling

Främjande insatser - Måsen

Mål och uppföljning

Det främjande arbetet gör vi *utan förekommen anledning* för att ge barn och vuxna goda förutsättningar för likabehandling. De vuxna som arbetar på Orust Montessori ska ha kunskaper om diskriminering och kränkande behandling samt har redskap för att arbeta med detta med barn och elever. På personalmöten under året ska rektor inventera behovet av fortbildning och stöd.

Insatser

Syftet med vårt *främjande* arbete är att det ska vara en naturlig del i det vardagliga arbetet på skolan och att det främjande arbetet ska vara återkommande. Målet är att skapa likvärdiga villkor och möjligheter för alla elever att utvecklas och lära oberoende av ålder, kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionshinder eller sexuell läggning.

- Barnen får undervisning om det demokratiska samhällets principer, normer och värderingar.
- En gång per termin har barn, vårdnadshavare och lärare utvecklingssamtal. Vårdnadshavare bjuds in till utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraråd för att samarbeta med skolan kring sina barns behov och kring skolans normer och värderingar.

- Personal är alltid nära barnen för att kunna hjälpa och stötta barnen i deras kommunikation med varandra.
- Årliga genomgångar av planer, regler och rutiner ska tydliggöra de vuxnas ansvar.
- De vuxna inser sitt ansvar och har nolltolerans för diskriminering, våld och negativt språkbruk. Vuxna ska tydligt markera mot kränkande beteende och försöka reda ut situationen genom samtal, där de lyssnar på berörda parter och tillsammans försöker nå en lösning.
- Vuxna är närvarande på platser som barn upplever som mindre trygga.
- Vi äter lunch på förskoleavdelningarna i en hemlik, lugn miljö där alla blir sedda.
- Barn och vårdnadshavarnas berättelser och signaler tas på allvar.
- Barnen hälsas välkomna i hallen varje dag av en vuxen.
- Återkommande samtal förs kring hur man ska uppföra sig och vara en bra kamrat.
- Bemötandet från de vuxna ska uppmuntra självkänsla, gemenskap och förståelse för olikheter.
- Diskussioner om värdegrundsfrågor ska stärka personalen och ge redskap för att nå vår vision.
- Barnen går i åldersblandade grupper för att främja förståelsen av olikheter.
- Elevhälsoteam som regelbundet träffas och behandlar övergripande elevhälsofrågor.
- Skolsköterskan har regelbundna hälsosamtal.
- Regelbundna EHT-möten och årskurskonferenser där elevhälsan deltar terminsvis.

Främjande insatser - Småtärnan

- Barnen har en lång inskolningsperiod så att de hinner känna sig trygga i den nya miljön. Trygghet är ett viktigt basbehov som bidrar till barnens övriga välmående.
- Barnen delas upp i mindre grupper i olika rum tillsammans med vuxen för att skapa nära kontakt med barnen och ha en god överblick över barnens aktivitet och kunna stötta.
- Personalen arbetar varje dag för att uppfylla varje barns basbehov.
- Personal är alltid nära barnen för att kunna hjälpa och stötta barnen i deras kommunikation med varandra.
- En gång per termin har barn, vårdnadshavare och lärare utvecklingssamtal. Vårdnadshavare bjuds in till utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraråd för att samarbeta med skolan kring sina barns behov och kring skolans normer och värderingar.
- Årliga genomgångar av planer, regler och rutiner ska tydliggöra de vuxnas ansvar.
- De vuxna inser sitt ansvar och har nolltolerans för diskriminering, våld och negativt språkbruk. Vuxna ska tydligt markera mot kränkande beteende och försöka reda ut situationen genom samtal, där de lyssnar på berörda parter och tillsammans försöker nå en lösning.
- Vuxna är närvarande på platser som barn upplever som mindre trygga.
- Vi äter lunch på förskoleavdelningarna i en hemlik, lugn miljö där alla blir sedda.
- Barn och vårdnadshavarnas berättelser och signaler tas på allvar.
- Barnen hälsas välkomna i hallen varje dag av en vuxen.
- Återkommande samtal förs kring hur man ska uppföra sig och vara en bra kamrat.
- Bemötandet från de vuxna ska alltid uppmuntra självkänsla, gemenskap och förståelse för olikheter.
- Diskussioner om värdegrundsfrågor ska stärka personalen och ge redskap för att nå vår vision.
- Elevhälsoteam som regelbundet träffas och behandlar övergripande elevhälsofrågor.
- Skolsköterskan har regelbundna hälsosamtal.
- Regelbundna EHT-möten och årskurskonferenser där elevhälsan deltar terminsvis.

Åtgärder - Rutiner för akuta situationer

Policy

Vi vill att alla barn på Orust Montessori ska känna sig trygga och trivas. Ingen ska behöva utsättas för någon form av kränkande behandling. Både barn och personal ska arbeta i en miljö som ger dem lust att lära och möjlighet att lyckas.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

För att kunna åtgärda måste man veta att det pågår. Det finns situationer, organisation av verksamheten som ger oss möjlighet att upptäcka.

- Observation av barnen
- Informationskanaler mellan personalen i hela huset.
- Det ska alltid vara nära till en vuxen.
- Samlingar.
- Barnens och föräldrarnas berättelser och signaler ska tydligt tas på allvar.
- Misstanke om kränkning uppmärksammas.
- Utvecklingssamtal.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

I första hand sin mentor/personal på avdelningen eller rektor men det går även bra att vända sig till annan personal på Orust Montessori.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

- A. Pedagogen samlar information från barnen och kollegorna.
- B. Pedagogen pratar med vårdnadshavarna.
- C. Personalen gör en allmän observation under en kort period (ca en vecka) av de inblandade.
- D. Stäm av.
- E. Avsluta eller gå vidare.
- F. Elevhälsoteamet, där förskolechef/rektor ingår, kopplas in. Där fattas beslut om vidare åtgärder på individ-, grupp- eller verksamhetsnivå
- G. En bedömning görs huruvida det som skett skall anmälas till andra myndigheter och /eller om det behövs extern hjälp av annat slag.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

- A. Rektor samlar in information.
- B. Rektor tar kontakt med berörd personal för att höra dennes version och rekommenderar den aktuella personen att själv ta kontakt med vårdnadshavaren ELLER så tar rektorn själv kontakt med vårdnadshavaren och delger det aktuella läget.
- C. Allmän observation av de inblandade under en kort period.
- D. Stäm av.
- E. Avsluta eller gå vidare.
- F. En bedömning görs huruvida det som skett skall anmälas till andra myndigheter och/eller om det behövs extern hjälp av annat slag (till exempel KFO)
- G. Åtgärder om problemet kvarstår:
-handledning

-skriftlig erinran

-uppsägning

Rutiner för uppföljning

Rektor ansvarar för att följa upp kränkningar med föräldrar och personal enligt punkterna A-G ovan.

Rutiner för dokumentation

Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling, så föreligger skyldighet att utreda uppgifterna. Utredning ska alltid ske med all möjlig hänsyn till den som är utsatt och övriga inblandade. Vi följer frågorna på "blankett för dokumentation rörande trakasserier eller annan kränkande behandling".

1. Ta fram gamla dokument om det finns några.
2. Beskriv händelsen.
3. Skriv ner barnets/barnens berättelse.
4. Skriv protokoll om möte mellan föräldrar, elev/barn och rektor genomförs. Anteckningar och protokoll förvaras i prorenata.

Ansvarsförhållande

Enligt 3 kap. 15 § diskrimineringslagen ska huvudmannen vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev som deltar i eller söker till verksamheten utsätts för trakasserier som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning eller för sexuella trakasserier.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Enligt läroplanen för förskolan har förskolechefen, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera förskolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden bland barn och anställda.

Gabriella Alfredsson rektor, leder arbetet med personalen i utformandet av planen.

Förebyggande åtgärder - Småtärnan och Måsen

Vi vill att alla barn på Orust Montessoriskola ska känna sig trygga och trivas. Ingen ska behöva utsättas för någon form av kränkande behandling. Både barn och personal ska arbeta i en miljö som ger dem lust att lära och möjlighet att lyckas.

Syftet med det förebyggande arbetet är att få bort de platser eller sammanhang där vi vet att det finns risk för diskriminering, trakasserier eller kränkning. Det här gör vi genom värderingsövningar och samarbetsövningar, samt regelbundna samtal mellan pedagoger och barn. Montessoripedagogiken och hög personaltäthet är våra främst arbetsverktyg för att arbeta både främjande och förebyggande mot kränkande behandling.

Samt:

- Kartläggning av otrygga platser.
- Riktade insatser vid behov.
- Prioriterade mål varje läsår.

Mål ur Lpfö 18

2.1 Normer och värden

Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang. (Lpfö 18, s. 12)

Alla som arbetar i förskolan ska följa de normer och värden som förskolans läroplan anger och bidra till att genomföra förskolans uppdrag. (Lpfö 18, s. 12)

Mål ur Lpfö 18

2.8 Rektors ansvar

Som pedagogiska ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal vid förskoleenheten har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har ansvaret för att förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att:

- förskolans arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling genomförs och dokumenteras fortlöpande, (Lpfö 18, s19)

Rektor ansvarar för att en ny plan för kränkande behandling upprättas varje år. All pedagogisk personal är involverad i arbetet. I den nya planen finns förbättringsåtgärder från föregående år. Vi hämtar också synpunkter från vårdnadshavarna och observationer av barnen. Dessutom görs en kartläggning var det kan finnas risker för kränkningar - både inomhus och utomhus. Vi följer upp och diskuterar arbetet som står i planen kontinuerligt och ändrar om behov uppkommer. Vid läsårets slut görs en utvärdering som sedan ligger till grund för nästa års plan.

Rektor fortsätter att på ett övergripande sätt arbeta med det förebyggande arbetet vad gäller kränkningar i förskolan. Pedagogerna fortsätter sitt arbete med att vara nära barnen så att de kan se och höra och se vad som händer i barngruppen. Pedagogerna har information om vart

kränkingsområden finns och ändrar i sina dokument om annat ställe skulle tillkomma. I våra verksamhetsmål finns det alltid med ett eller två mål från Läroplanens första kapitel som handlar om förskolans värdegrund och uppdrag.

Prioriterade mål måsen och småtärnan 22/23

2.3 BARNES DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformning av miljön och planeringen av utbildningen.

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar

- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situationer samt vilja att hjälpa andra

Nuläge: Vi arbetar i år med temat världen och freden, därför vill vi arbeta extra med förmågan att ta hänsyn till och leva sin in i andra människors situationer. Barnen i vår grupp har i nuläget ett ok förhållningssätt till varandra, men vi vill hjälpa till att utveckla strategier att kunna be om ursäkta, att kunna sätta sig in i hur andra barn upplever saker.

Önskat läge:

- Att alla barn i de flesta läge kan göra förlåt.
- Att alla barn i de flesta läge visar en vilja att hjälpa varandra.

Hinder:

- Den sociala förmågan i åldern 0-6 år är inte full utvecklad ännu.
- Barn med särskilda behov.
- inte tillräckligt med resurser.
- på grund av långa dagar har barnen inte alltid ork.

Resurser:

- närvarande pedagoger
- montessorimiljön
- montessoripedagogiken
- få barn
- fortbildning

Aktiviteter (*inkl. "vem gör vad"*):

- Låna böcker på biblioteket med tanke på värdegrundsfrågor (Annica)
- Gå på teater (ofta är det värdegrundsbaserat)
- Montessorimaterielen (vänta på sin tur)
- Närvarande pedagoger kan hjälpa barnen vid olika tillfällen
- Samlingen (allas ansvar)
- Språkgrupp (Maria och Margareta)

Upptäcka diskriminering och kränkande behandling på Småtärnan och Måsen

Vi vill att alla barn på Orust Montessoriskola ska känna sig trygga och trivas. Ingen ska behöva utsättas för någon form av kränkande behandling. Både barn och personal ska arbeta i en miljö som ger dem lust att lära och möjlighet att lyckas.

Mål ur Lpfö-18

Förskollärare ska ansvara för att barnen får sina behov respekterade och tillgodosedda och får uppleva sitt eget värde. (Lpfö-18 kap. 2.1, s.12)

Montessoripedagogiken bygger på att se barnet. Genom observationer som pedagogerna ständigt gör, kan de se vad vart och ett barn behöver. När vi ser dess behov hjälper vi barnet mot självständighet. Ett barn som växer och utvecklas i en harmonisk miljö, har lättare för att behandla sina vänner på förskolan med respekt och vänlighet. Freden börjar inuti varje människa. Varje år upprättar vi vår Likabehandlingsplan där vi även tar fram eventuella kränkingsområden - både inne och ute. På det viset vet vi var vi ska vara extra observanta.

Det finns alltid pedagoger i närheten av barngruppen. Genom observation och kartläggning av kränkingsområdena (huset) vet du var situationer kan uppstå. Vi arbetar aktivt med att stärka barnen så de känner tillit, trygghet och en tro på sig själv.

Kränkingsområden på Måsen 22/23

Inne:

Vilka är Måsens kränkingsområden

- Hallarna
- Dockvråarna
- Toaletterna

Ute:

- I bambubuskarna
- Vid cyklarna
- Under rutschkanan
- Under/över klätterställningen

Kränkingsområden på Småtärnan 22/23

Inne:

- toaletten
- dockvrån

Ute:

- olika sidor av huset om inte grindarna är stängda

6. Hit kan man vända sig

Förskolan

Måsen: 0768-00 30 56, masen@orustmontessori.se

Småtärnan: 0768- 00 32 53, smatarnan@orustmontessori.se

Rektor:

Gabriella Alfredsson rektor@orustmontessori.se 0738-422121

Elevhälsoteamet

Skolsköterska: Pernille Pedersen pp@orustmontessori.se 0304-31905

(endast torsdagar)

Skolpsykolog: Håkan Järvå (kontakt via rektor)

Skolkurator: Pernille Pedersen (kontakt via rektor)

Specialpedagog: Elisabet Tyrenius (kontakt via rektor)

Skolläkare: Fatemeh Pour Abdullah (kontakt via rektor)

Logoped: Marika Schutz (kontakt via rektor)

Begrepp – bra att känna till

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande "Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima". Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: "Det får vara någon måtta med tramset." Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i "riktiga kläder" eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför. Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]
- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Personal har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]
- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjetråd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]

